

Bestuursdienst

Afdeling **Beleid en Programmering**
Steller **M Heeringa**
Onderwerp **Visie drie decentralisaties**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 45 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 12.3017892

Datum **2 9 MRT 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet Werken naar Vermogen (Wwnv), de overheveling van de extramurale begeleiding AWBZ naar de WMO en de wet op de Jeugdzorg. In onze brief van januari 2012 (OS 11.2883754) hebben wij u daarover geïnformeerd. Wij kondigden daarin een integrale en overkoepelende visie voor de drie transities aan en afzonderlijke beleidsdocumenten per transitie. Als bijlage bij deze brief sturen wij u de Visie en uitgangspunten Groningen in 3D. De visie Zicht op Uitvoering Wwnv wordt ook aan u voorgelegd.

In de brief van 5 januari 2012 hebben we u een planning gepresenteerd en van die planning zullen we op twee onderdelen afwijken. De uitwerkingen van uitgangspunten voor het nieuwe jeugdstelsel en de extramurale begeleiding AWBZ zullen wij u later aanbieden. Daarvoor zijn een aantal redenen.

In de wet op de Jeugdzorg zal regionale samenwerking worden voorgeschreven. De provincie voert in dat domein nu een belangrijk deel van de taken uit. De Groninger gemeenten en de provincie hebben afspraken gemaakt over de gezamenlijke voorbereiding. Naar verwachting ligt daarvoor in april een voorstel. Dat voorstel willen wij betrekken bij onze voorstellen over het nieuwe jeugdstelsel en daarom leggen wij onze uitwerking later aan u voor. Wij verwachten dat wij de stukken kunnen aanleveren voor bespreking in mei 2012.

Voor de extramurale begeleiding AWBZ ligt het anders. Wij maken ons grote zorgen over tempo en inhoud van de behandeling van de wetswijzigingen in de Tweede Kamer. Het lijkt niet waarschijnlijk dat de behandeling van de wet in de Staten Generaal nog voor de zomer kan worden afgerond. Er is nog steeds onduidelijkheid over het macrobudget en de verdeling van middelen over gemeenten. In maart 2012 is er bestuurlijk overleg tussen de VNG en de

staatssecretaris en daar zal ook de invoeringsdatum aan de orde komen. In het bestuursakkoord dat rijk en gemeenten hebben afgesloten is vastgelegd dat gemeenten één jaar voorbereidingstijd hebben na vaststelling van de wet. Dat impliceert dat invoering per 1 januari 2013 al niet meer haalbaar is. Wij hopen u in mei hierover nader te informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Groningen voor elkaar

Visie en uitgangspunten voor de uitvoering van de decentralisaties.

- Awbz-begeleiding
- Werken naar vermogen
- Jeugdzorg

INHOUD

1 Inleiding	-4-
2 De decentralisaties	-6-
3 Visie en uitgangspunten	-8-
4 Het ondersteuningsmodel	
- De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen	
- De toegang voor burgers met een ondersteuningsvraag	
- De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)	
- De bekostiging van het stelsel (contractering)	
- De kwaliteitsbewaking en de verantwoording	
.....	-12-
5 Risicoparagraaf	-19-
6 Tot slot	-20-
Planning	-21-
Bijlage	
Meer informatie over de drie decentralisaties	-22-

1 Inleiding

In de komende jaren krijgen we als gemeente te maken met drie overhevelingen van (wettelijke) taken naar de gemeente. Het betreft de decentralisaties van diverse regelingen op het gebied van werk en inkomen, de niet-medische AWBZ-begeleiding en de jeugdzorg. Voor deze taken wordt de gemeente integraal verantwoordelijk. Dit plaatst ons als gemeente voor omvangrijke en complexe opgaven.

Het (achterliggende) doel van de decentralisaties is hetzelfde: iedereen, ook mensen met een (arbeids)beperking, in de gelegenheid stellen maximaal te participeren in de samenleving, zoveel mogelijk op eigen kracht, met ondersteuning in/door het directe sociale netwerk. Mensen die het niet op eigen kracht redden kunnen rekenen op onze ondersteuning.

De overheveling van taken is gebaseerd op de analyse dat gemeenten dichtbij burgers staan en passende oplossingen kunnen organiseren om de maatschappelijke participatie te vergroten. Gemeenten zijn nu al verantwoordelijk voor een belangrijk deel van het maatschappelijk domein en werken nauw samen met lokale en regionale instellingen die burgers ondersteunen. In Groningen hebben we al een goed ontwikkelde basisinfrastructuur; de Stips, CJG's en Vensterscholen zijn een voorbeeld voor anderen gemeenten. Daar zijn we trots op en deze basis willen we gebruiken voor de implementatie van de decentralisaties.

Naast inhoudelijke doelen, heeft de regering met de decentralisaties ook het doel flink te bezuinigen. De opgave waar we als gemeente - samen met burgers, organisaties en instanties - voor staan is dus tweeledig: tegen lagere kosten onze burgers beter ondersteunen bij hun maatschappelijke participatie. Dat is een aanzienlijke en ingewikkelde opgave. We kunnen niet zonder meer de nieuwe taken op het gebied van werk en inkomen, jeugd en begeleiding implementeren. We moeten die nieuwe opgaven met bestaande verantwoordelijkheden en voorzieningen verbinden en vernieuwing in het maatschappelijk domein doorvoeren. Dat kan als we de drie decentralisaties in samenhang invoeren. Op die manier kunnen we synergie bereiken en daardoor zowel de effectiviteit en efficiency als de toegankelijkheid en transparantie van de ondersteuning verbeteren.

We willen de decentralisaties aangrijpen om het jeugdstelsel, de benadering van de arbeidsmarkt en de ondersteuning van mensen grondig te innoveren. Momenteel is de aanpak te zeer aanbodgericht en te veel versnipperd. Dit werkt contraproductief voor de mensen die het betreft en leidt tot onnodige bureaucratie en hoge kosten. We verwachten – en vertrouwen erop – dat alle partijen aan de noodzakelijke vernieuwing meedoen vanuit de overtuiging dat niet de voorziening of de instelling centraal staat, maar de burger.

Vanuit deze gemeenschappelijkheid willen we bij alle drie decentralisaties zoveel mogelijk aansluiten bij ons Wmo-beleid¹, waarin versterking van de zelf- en samenredzaamheid immers belangrijke pijlers zijn.

We presenteren in deze nota onze visie en uitgangspunten op hoofdlijnen. De praktische uitwerking, die we vorm geven in dialoog met betrokken doelgroepen, cliëntenorganisaties en zorg- en dienstverleners, leggen we in een volgende fase aan u voor.

Deze visie en uitgangspunten zijn leidend voor alle decentralisatie opgaven. We gaan de invoering van die wetten ook programmatisch sturen op de gemeenschappelijke thema's. Die thema's zijn, voor zowel de Wwnv, het jeugdstelsel als de AWBZ begeleiding:

- De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen
- Hoe burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)
- De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)
- Hoe het stelsel bekostigd gaat worden (contractering)
- De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

¹ In maart jl. heeft u de WMO-visie 2012 - 2015 *Samen sterk in stad* vastgesteld.

Drie wetten

In totaal krijgen straks ca 20.000 Groningse burgers te maken met één of meerdere van de drie decentralisaties. Voor meer informatie over deze decentralisaties verwijzen we u naar bijlage 1.

De noodzaak tot verandering

Over de achtergronden en noodzaak van de veranderingen is in de achterliggende jaren in ons land en onze gemeente veel gesproken en geschreven. Hieronder de belangrijkste conclusies zoals die uit de maatschappelijke discussie zijn te trekken:

- Het systeem van de verzorgingsstaat zet (onbedoeld) te veel mensen aan de zijlijn en plaatst de eigen kracht van de samenleving buitenspel.
- Er zijn meerdere (veel) partijen verantwoordelijk en betrokken bij de uitvoering; waardoor burgers geen overzicht of regie meer hebben.
- Professionalisering, specialisering en individuele ondersteuning hebben geleid tot verkokering en fragmentatie, waardoor er vooral bij een meervoudige ondersteuningsbehoefte steeds meer informatie uitwisseling en afstemming noodzakelijk is. Te vaak ontbreekt het aan regie en sturing op resultaat.
- Door de aanbodgerichte ondersteuning en een bekostiging op basis van productie is er een voortdurende prikkel tot meer productie en zien we vaak een opeenstapeling van hulpaanbod.
- Ondersteuning is een recht geworden (in plaats van middel om een doel mee te bereiken).
- Om de (volume)groei te remmen is een systeem van indiceren en beschikken gegroeid met een enorme zware administratieve last voor burgers, verantwoordelijke overheden en uitvoerders.
- Desondanks groeien de budgetten onbeheersbaar.
- En tenslotte hebben we de afgelopen jaren de nadruk gelegd op de begeleiding van burgers in de toeleiding naar werk en hebben we te weinig aandacht besteed aan werkgevers.

Sturen op resultaat

Voortaan telt het resultaat. Gemeenten zijn niet verplicht iemand met beperking A of B, voorziening X of Y te leveren. Gemeenten zijn wel verplicht om dusdanige maatregelen te nemen dat de beperking zodanig gecompenseerd wordt, dat de persoon kan werken of op een andere manier aan de samenleving deel kan nemen. Elke vorm van ondersteuning - dat kunnen dus ook collectieve voorzieningen zijn - die ertoe leidt dat inwoners in staat zijn aan de samenleving deel te nemen volstaat.

Centraal staat dus niet de *oorzaak* van de beperking, maar het *gevolg* ervan; of beter: de opdracht om de beperking zodanig te compenseren dat de persoon in kwestie wel actief aan de samenleving deel kan nemen; of dat nu school, werk, vrijwilligerswerk of maatschappelijke participatie betreft. Aan ons de opdracht om te voorkomen dat mensen uitgerangeerd worden uit de samenleving.

Drie opgaven

De drie transitie's, die gepaard gaan met aanzienlijke bezuinigingen, plaatsen onze gemeente voor een grote opgave. Om tot een integraal en ontkokerd ondersteuningsaanbod te komen zullen we het lokale ondersteuningstelsel ingrijpend moeten vernieuwen. Onder dat stelsel verstaan wij het geheel van organisaties, diensten en voorzieningen waarvan burgers, dat zijn ook jeugdigen, gebruik kunnen maken om te kunnen participeren in de samenleving.

Dat ondersteuningstelsel moet ook goedkoper zijn dan het huidige stelsel. Als we de taken die nu nog door andere overheden en de zorgverzekeraars worden uitgevoerd rechtstreeks en ongewijzigd overnemen, dan zullen de budgetten ontoereikend blijken. Daarvoor is nodig dat op alle niveaus en door alle partijen gewerkt wordt vanuit dezelfde basisfilosofie, namelijk dat burgers worden aangesproken in hun eigen kracht en op hun eigen verantwoordelijkheid. Daarbij blijft ons uitgangspunt: wie ondersteuning nodig heeft, krijgt die ook.

3 Visie en uitgangspunten

In Groningen vinden we het belangrijk dat iedereen actief mee doet aan de samenleving. Daarom werken we aan een sterke, sociale en bruisende stad, waar iedereen zich thuis voelt, kansen krijgt zijn talenten te ontwikkelen en gestimuleerd wordt om op zijn of haar eigen wijze een bijdrage aan onze samenleving te leveren. Verreweg de meeste stadjsers slagen er prima in op eigen kracht hun weg te vinden. Soms lukt dat niet. Dan bieden we als gemeente de ondersteuning die nodig is. Waar nodig bestaat onze ondersteuning uit collectieve of individuele voorzieningen. Waar we naar streven is een inclusieve samenleving waar hindernissen voor mensen met een beperking zoveel mogelijk worden weggenomen. Hoe toegankelijker de maatschappij (letterlijk en figuurlijk), hoe minder speciale voorzieningen nodig zijn. Onze rol is minder zorgen vóór, maar zorgen dát mensen kunnen meedoen in de samenleving. Dat heeft soms iets weg van roeien tegen de stroom in, want de tweedeling wordt steeds groter. Landelijke bezuinigingsmaatregelen treffen juist de kwetsbaarsten in de samenleving. Onze rol zien we als volgt: het faciliteren/stimuleren van de zelfredzaamheid en de samenredzaamheid van mensen. Onder andere door opvoedkracht te versterken, mensen met een beperking te stimuleren tot deelname aan de arbeidsmarkt, werkgevers te bewegen om mensen met een beperking in dienst te nemen, participatie, door vrijwilligers en mantelzorgers te faciliteren, etc.

Kwetsbare stadjsers

Niet alle burgers kunnen zonder enige vorm van ondersteuning, omdat ze in bepaalde leefgebieden kwetsbaar zijn of beperkingen ondervinden. Die kwetsbaarheid kan er toe leiden dat mensen moeilijk participeren, bijvoorbeeld niet aan het werk komen ('mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt') en langdurig zonder werk zijn. Andersom kan langdurige werkloosheid ook (mede) oorzaak zijn van kwetsbaarheid of deze versterken.

Wij vinden dat de overheid dan een verantwoordelijkheid heeft waarbij het in beginsel niet relevant is wat de oorzaak van de kwetsbaarheid is. We onderkennen dat de ondersteuningsvraag van burgers verschillende oorzaken kan hebben: psychisch, sociaal, opvoedkracht, verstandelijk, zintuiglijk, lichamelijk of een combinatie van die oorzaken.

Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen

'Actief mee kunnen doen in de samenleving': iedereen geeft daar op zijn eigen manier invulling aan. Beschouwen we het individu, dan zien we grote verschillen. Beschouwen we 'actief zijn' per levensfase, dan zien we grote overeenkomsten: Bij kinderen en jongeren gaat het vooral om gezond en veilig opgroeien, school en opleiding. En om het behalen van een startkwalificatie. Bij volwassenen (18 - 65 jaar) in de arbeidsproductieve leeftijd ligt het accent op werk en maatschappelijk actief zijn. Bij ouderen gaat het om gezondheid, meedoen (actief blijven) en het voorkomen van vereenzaming en vermindering van zelfredzaamheid.

Drie resultaatgebieden

We onderscheiden drie resultaatgebieden: werk, maatschappelijke participatie en goede opvoeding.

Economische zelfredzaamheid is essentieel. Werk en een eigen inkomen zijn de beste garantie dat inwoners op eigen kracht kunnen meedoen. Onze ondersteuning is dan ook bij voorrang gericht op het hebben van werk en activiteiten die zijn gericht op arbeidsinpassing en op het halen van een startkwalificatie door jongeren.

Maatschappelijke participatie is voor iedereen van belang, ook als er geen (betaald) werk haalbaar is. Het gaat dan om meedoen in sociale verbanden. Maar ook om vrijwilligerswerk en mantelzorg; om deelname aan sociale, culturele, sportieve en recreatieve activiteiten; steeds vanuit de vraag wat de bijdrage van een inwoner kan zijn.

De jeugd heeft de toekomst. Daarom is een goede opvoeding en een opleiding essentieel om een bijdrage te kunnen leveren aan de samenleving.

Waar de kwetsbaarheid groot is en de eigen kracht structureel te kort schiet, blijven zorg en ondersteuning noodzakelijk. Daar is ook samenwerking nodig met de zorgverzekeraars. Ondersteuning en hulpverlening aan kinderen bieden we zoveel mogelijk binnen de eigen sociale omgeving van het kind. We blijven focussen op (sociale) activering, steeds gericht op het vergroten van de mogelijkheden om zichzelf - of samen met anderen - te redden.

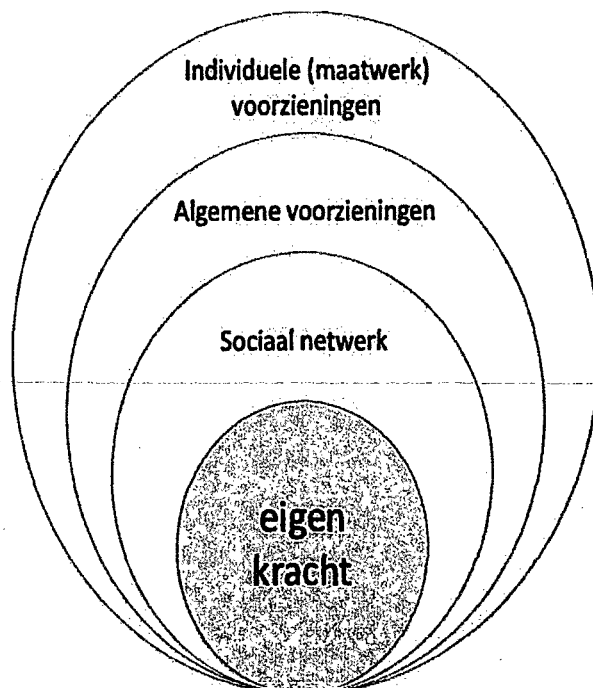
Uitgangspunten

Hierboven is uiteengezet waarop onze ondersteuning - als die nodig is - zich moet richten. Bij de verdere uitwerking gelden de volgende uitgangspunten:

Ondersteuning op maat voor iedereen toegankelijk

Wat iemand aan ondersteuning nodig heeft verschilt niet alleen in aard, maar ook erg in intensiteit en duur. Kort, langdurig of permanent. Eenvoudig of specialistisch. Af en toe of dagelijks... Voor iedereen is het anders. We stellen nadrukkelijk "de vraag achter de vraag": wat is nodig om (op termijn) de zelf- en samenredzaamheid te versterken? Ondersteuning als aanvulling op wat burgers zelf kunnen en wat nodig is om te kunnen participeren. Niet minder, maar ook niet meer. Ondersteuning op maat dus gericht op duidelijke doelen.

Het volgende schema toont de ondersteuningsniveaus bij eigen kracht.

WMO-meerjarenkader is richtinggevend

Bij alle vormen van ondersteuning laten we ons zo veel mogelijk leiden door de uitgangspunten uit ons Wmo-meerjarenkader *Samen sterk in Stad*:

- We spreken burgers aan op hun eigen verantwoordelijkheid en verklaren meer voorzieningen en hulpmiddelen algemeen gebruikelijk;
- We benutten de eigen kracht van de burgers: we stellen ze zo veel mogelijk in staat zelf hun problemen op te lossen en aan te sluiten bij mogelijkheden dichtbij huis;
- We hanteren het principe 'sterkste schouders, zwaarste lasten';
- We zetten een efficiënte uitvoeringsorganisatie op, waarin we bureaucratische 'rompslomp' zo veel mogelijk willen vermijden;

Gemeente voert regie

Waar we als gemeente verantwoordelijk zijn (worden), voeren we ook de regie. Er zijn nu veel aanbieders die veel producten en diensten aan bieden. Elke aanbieder, leverancier wil de regie voeren. En dat kan natuurlijk niet. We gaan ontkokeren en saneren. Onze gesprekspartners - zowel cliënten als aanbieders - benadrukken dat een fundamentele verandering alleen kan worden doorgevoerd als er een strakke regie wordt gevoerd en dat er maar één partij is die dat kan doen: de gemeente. Die regierol past ook bij de lokale systeemverantwoordelijkheid.

Bij goede regie hoort ook dat we in eigen huis onze zaken op orde hebben. Momenteel zijn vier gemeentelijke diensten belast met taken op het maatschappelijk domein, dat maakt het voor ons zelf, maar ook voor onze partners soms ingewikkeld. We zullen onze organisatie dan ook op de logica van de burger moeten inrichten.

Verkokering doorbreken; integraler werken

Bij de transformatie van de lokale ondersteuningsstructuur is ontkokering noodzakelijk om effectiever en efficiënter te kunnen werken. We kunnen alleen innoveren als we sturen op een ondersteuningsaanbod en op werkwijzen die over

de grenzen van instellingen gaan. Niet de instelling/aanbieders, maar de burger/de burgerkracht is focus van onze veranderingen.

Sturen op resultaat en budget

De kosten van de ondersteuning in de nieuwe structuur en aanpak mogen niet uitstijgen boven de daarvoor toegewezen budgetten. Er is geen financiële ruimte rijksbezuinigingen te compenseren en aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Veel diensten en producten zullen worden geleverd door zelfstandige aanbieders en we sturen op de inzet en het aanbod met budget. Dat is kwetsbaar; het huidige bekostigingsstelsel stimuleert (over-)productie, waarin aanbod ook vraag creëert. We zullen dus een sturings- en bekostigingsmodel moeten ontwikkelen dat de sturing op resultaat i.p.v. productie mogelijk maakt binnen de grenzen van de budgetten. Niet het aanbod of de verrichting is de basis voor de vergoeding/betaling, maar het behaalde maatschappelijk rendement.

We hebben daar als gemeente geen ervaring mee. We zullen met andere gemeenten kennis moeten delen en daarnaast samen met betrokken zorg- en dienstverleners een model moeten ontwikkelen waarmee we onze doelen realiseren en waarin de continuïteit van de dienstverlening is geborgd.

Budgetten die we hebben en middels de transities krijgen zijn taakstellend. Om de administratieve lasten te beperken willen we op basis van vertrouwen beroepskrachten meer ruimte en mandaat geven om te handelen. Niet het protocol is maatgevend, maar het resultaat.

Samenvattend: Transitie en transformatie

Het systeem dreigt onbeheersbaar te worden en loopt vast. Er wordt gemakshalve steeds gesproken over drie decentralisaties, maar het gaat om meer. Want het overhevelen van taken van de ene bestuurslaag naar de andere leidt niet vanzelf tot andere ondersteuning. Daarvoor is meer nodig. Daarom is het beter de verandering te benoemen als een transitie en een transformatie.

De transitie is dan de verandering in de structuur; de overdracht van verantwoordelijkheden van rijksoverheid, provinciale overheid en/of zorgkantoren aan gemeenten. Daarmee zijn we er niet; er zal echt sprake moeten zijn van een transformatie van het totale ondersteuningssysteem in samenhang. Een transformatie die moet leiden tot een beter en goedkoper stelsel. In de kern betreft het een transformatie:

- van aanbod- en systeemgericht naar vraag- en mensgericht
- van werkgelegenheidsprojecten en gesubsidieerde arbeid naar activering van de werkgevers (arbeidsmarkt)
- van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'
- van curatief naar preventief
- van zware zorg naar lichte ondersteuning
- van formeel naar informeel
- van exclusief naar inclusief
- van duur en bureaucratisch naar effectief en efficiënt
- van sectoraal naar integraal

4 Het ondersteuningsmodel

De drie transities vragen om een transformatie; een innovatieve verandering door de verbinding van nieuwe taken met bestaande taken. Over de inhoudelijke veranderingen presenteren we per transitie een beleids- en keuzenota.

We zien vijf gemeenschappelijke thema's waarvoor we de ontwikkeling en vernieuwing gezamenlijk vorm willen geven:

1. De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen
2. Hoe burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)
3. De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)
4. Hoe het stelsel bekostigd gaat worden (contractering)
5. De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

1. De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen

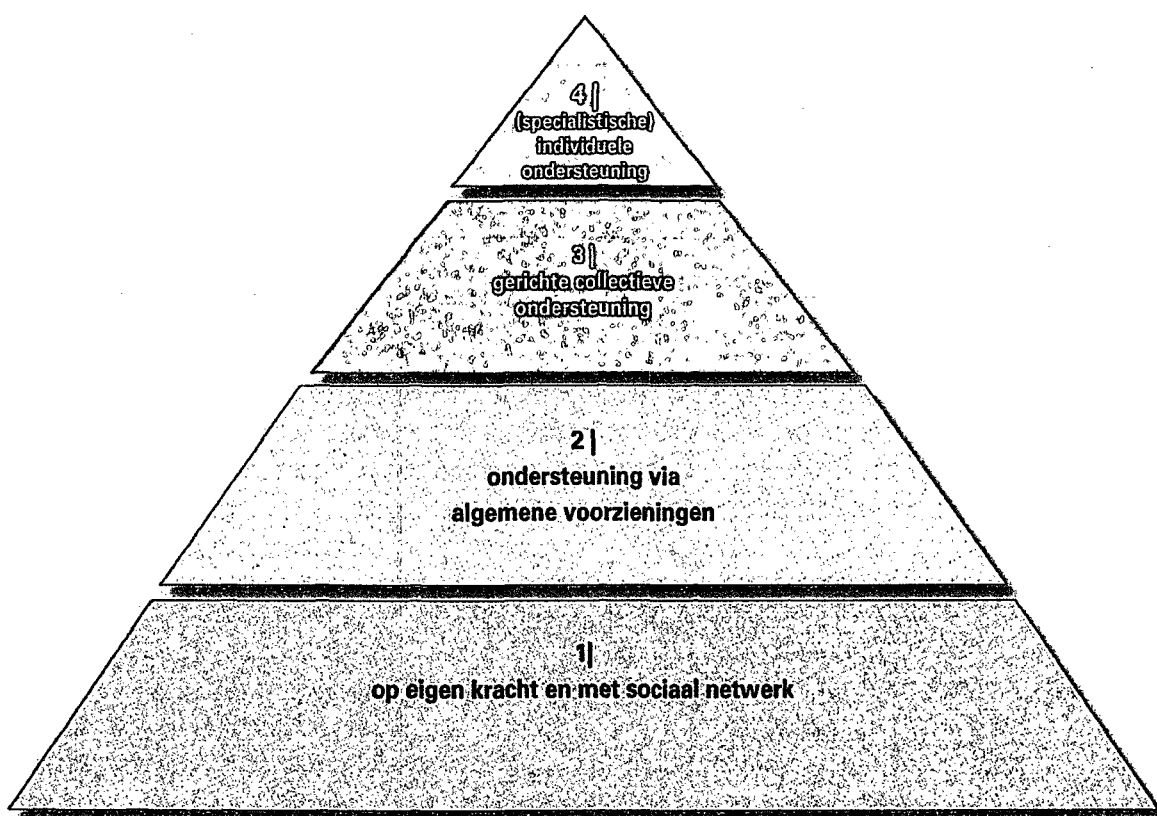
De gemeente is verantwoordelijk voor de negen prestatievelden van de WMO. Die verantwoordelijkheid wordt uitgebreid met de taken die voortvloeien uit de drie transities. Uitgangspunt is dat burgers in beginsel verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en dat ze – in eigen kracht – maximaal hun talenten aanwenden om te kunnen meedoen in de samenleving. Maar niet iedereen kan dat in gelijke mate. Er zijn burgers die tijdelijk of permanent ondersteuning nodig hebben. Die ondersteuning moet dichtbij, flexibel, toegankelijk en integraal zijn.

We schetsen hier een ondersteuningsmodel dat moet worden vertaald naar een samenhangend stelsel van voorzieningen waarin op verschillende niveaus integraal wordt gewerkt aan de versterking van de burgerkracht. De decentralisaties betreffen verschillende (deel)doelgroepen. Belangrijk is echter dat in alle gevallen gewerkt gaat worden volgens het hieronder geschetste model en de bijbehorende voorzieningen om burgers te ondersteunen. Dat biedt niet alleen de cliënt helderheid, maar geeft ook structuur aan het ondersteuningsaanbod en daarmee beste garanties op meer integraliteit in ondersteuning en begeleiding.

Het ondersteuningsmodel sluit aan op de wens en noodzaak minder snel een beroep te doen op (dure) beroepskrachten en meer gebruik te maken van de directe sociale omgeving. In de termen van het model betekent dit dat het doel is om - met waarborging van de echt noodzakelijke ondersteuning op trede 4 (zie verderop) - de ondersteuning zoveel mogelijk op de lagere tredes gestalte te geven. Om hierin goede keuzes te kunnen maken vindt in de eerste fase van het contact een zorgvuldige analyse van de ondersteuningsvraag plaats (integrale vraagverheldering). Er zijn ook mensen die langdurig of structureel, intensieve en specialistische hulp nodig hebben. Waar inzet op een hogere trede (tijdelijk) noodzakelijk is, dient deze er - in beginsel - op gericht te zijn om de eigen kracht van de ondersteuningsvrager zodanig te versterken dat hij/zij (op termijn) toe kan met ondersteuning op een lagere trede. Hierbij gaat het om 'de vraag achter de vraag': wat is nodig om (op termijn) de zelf- en samenredzaamheid te versterken?

De Groninger viertrap

Het ondersteuningsmodel dat we in Groningen willen gaan gebruiken, noemen we 'de Groninger viertrap'. We beginnen met de vraag wat iemand op eigen kracht en met hulp uit zijn sociale netwerk kan. Daarna gaan we naar 2, zo nodig naar 3 en - alleen als het echt nodig is - naar trede 4. Hiervoor schetsen we middels een model met cirkels de ondersteuningsniveaus voor eigen kracht. De twee binnenste cirkels van dat model staan in onze Groningse viertrap in trede 1. De buitenste cirkel (individuele maatwerk voorzieningen) splitsen wij in tredes 3 en 4.

TREDE 1: Op eigen kracht en met sociaal netwerk

Niet wat iemand niet (meer) kan, maar wat iemand (nog) wel kan, is het uitgangspunt. Daarbij kijken we ook naar de mensen in de directe sociale omgeving. Aanwezige mantelzorg ondersteunen we, zodat zij de zorg voor hun naasten kunnen voortzetten. Maatschappelijke organisaties ondersteunen en faciliteren we zodat ze burgers maatschappelijk actief kunnen laten zijn. We zoeken naar mogelijkheden om de eigen kracht te versterken of het netwerk te vitaliseren. Het verenigingsleven, religieuze organisaties en werknemers en werkgeversorganisaties zijn voorbeelden van sociale verbanden die burgers zelf inrichten en onderhouden. Groningen onderscheidt zich volgens ons van veel andere grote steden door de systematische inzet van vrijwilligers en

voorzieningen zoals de Stips, CJG en Buurtwelzijn, daar willen we op voortbouwen.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Informatie en advies bieden (o.a. beschikbaar bij CJG's, en Stips), doorverwijzen, inschakelen en ondersteunen van het directe netwerk van de ondersteuningsvrager. Maar ook: preventie vormgeven, bevorderen van de *civil society* en noaberschap. Het stimuleren van de samenwerking tussen maatschappelijke partners.

TREDE 2: Algemene voorzieningen

Onder algemene voorzieningen verstaan wij algemeen toegankelijke stedelijke voorzieningen zoals het algemeen maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, wijk- en buurtcentra of sociaal-culturele accommodaties met hun reguliere aanbod aan activiteiten en e-dienstverlening voor burgers op zoek naar een baan. Algemene voorzieningen zijn door iedereen op eenvoudige wijze te gebruiken zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure of indicatie. Onder de algemene voorzieningen rekenen we ook de reguliere eerstelijns zorg zoals bijvoorbeeld huisarts, algemeen maatschappelijk werk, Centra voor Jeugd en Gezin.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Een belangrijke taak van de gemeente is om ervoor te zorgen dat de algemene gemeentelijke voorzieningen geschikt en toegankelijk zijn en bijdragen aan de civil society. In veel gevallen worden de algemene voorzieningen (grotendeels) door de gemeente gefinancierd; via de hiervoor regulier beschikbare budgetten (sport, welzijn, cultuur, zorg enz). Daarnaast zetten we actief in op de samenwerking met werkgevers.

TREDE 3: Gerichte collectieve voorzieningen

Op trede drie krijgt de compensatie een meer formele status. Het gaat om een voorziening die individueel wordt verstrekt maar door meerdere personen tegelijk wordt gebruikt. De ondersteuning wordt hier geboden via een aan de ondersteuningsvrager toegekende voorziening. Dat kan zijn een werkaanbod, dagbesteding, collectief vervoer, scootmobiel pools, boodschappendiensten, groepsgerichte activiteiten in de (geestelijke) gezondheidszorg, enz.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

De rol en taak van de gemeente ligt primair in het coördineren, stimuleren en initiëren van een veelzijdig en praktisch ondersteuningsaanbod. De gemeente betaalt de voorziening, maar de ontwikkeling en realisatie ervan kan ook door derden (beroepskrachten en vrijwilligers) worden gedaan. Daarnaast bieden we als gemeente ondersteuning aan organisaties die activiteiten als beschermd werk en arbeidsmatige dagbesteding leveren.

TREDE 4: (Specialistische) individuele voorzieningen

Niet in alle gevallen zal een beperking via inzet op de eerste drie tredes voldoende gecompenseerd kunnen worden. Met name denken wij hierbij aan mensen die momenteel gebruik maken van AWBZ-begeleiding en de 'zwaardere' vormen van jeugdzorg. Voor deze stadgers zoeken we naar meer specialistische

ondersteuning, veelal te realiseren via individuele voorzieningen. Soms, we zien dat bijvoorbeeld bij jeugd, geeft een individuele voorziening of begeleiding sneller resultaat en is daardoor goedkoper. Overigens willen we de huidige grote diversiteit in het aanbod verminderen.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Als gemeente maken we over de levering van de ondersteuning voor inwoners met een zwaardere ondersteuningsvraag afspraken met (gespecialiseerde) aanbieders en werkgevers.

2. De manier waarop burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)

Loket

Voor burgers zijn er nu verschillende loketten: een loket voor werk en inkomen (Sozawe & Iederz), het Centrum voor Jeugd en Gezin als toegang voor jeugd en gezinsvragen, de Stips en het zorgloket voor de WMO. Daarnaast kunnen burgers terecht bij het UWV, het zorgkantoor of het CIZ, rechtstreeks bij zorgaanbieders, maar zeker ook bij door de gemeente gesubsidieerde lokale instellingen.

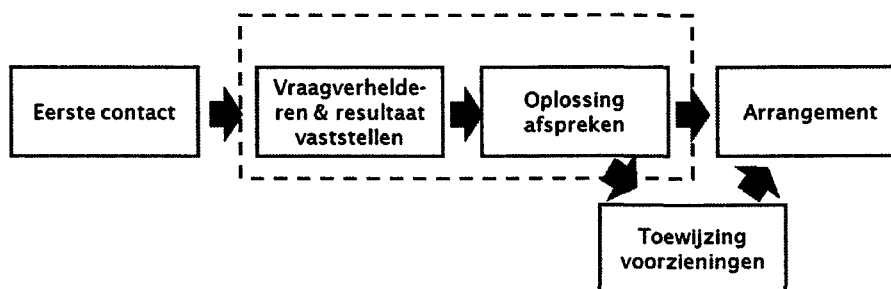
In het huidige stelsel heeft die verdeling een zekere logica, maar met de verschuiving van de verantwoordelijkheid naar de gemeente moet in die toegang ('de loketten') een nieuwe logica worden aangebracht. Hoe weten we nu nog niet precies, maar 'burgerlogica' moet leidend zijn. Dat begint in 'eigen huis' en dat betekent zonnodig een aanpassing van de gemeentelijke organisatie. We willen wel voortbouwen op de succesformules van de huidige Stips en CJG's: De Groninger Stips zijn onlangs landelijk als voorbeeld gesteld, vanwege de burgerparticipatie en het benutten van de kracht in de samenleving. In het Groningse model van het CJG heeft de ontmoetingsfunctie voor ouders een belangrijke plek. Ouders nemen initiatief voor activiteiten en zijn vrijwilligers in het CJG. Voor veel andere gemeenten in Nederland is deze werkwijze een inspirerend voorbeeld van hoe participatie van ouders, stimuleren van onderlinge sociale steun en hulp bieden bij opvoedvragen hand in hand kunnen gaan.

We zullen samen met doelgroepen en aanbieders de burgerlogica moeten verkennen. We hebben het over verschillende resultaatgebieden: werk en inkomen, maatschappelijke participatie, opgroeien en opvoeden en zorg. Bij de inrichting van de toegang (loket) is vervolgens vanuit effectiviteit en efficiency de vraag aan de orde of we de toegang stedelijk regelen of dichtbij de leefomgeving op stadsdeel/wijkniveau.

De vraag achter de vraag

Niet de beperking is bepalend voor de ondersteuning, maar de vraag wat iemand nodig heeft om te kunnen meedoen in de samenleving. En wat de persoon daarin zelf kan doen of organiseren. De doelstelling is om de eigen kracht te onderhouden of juist te versterken. In de eerste contacten met burgers gaat het er dus steeds om vast te stellen wat de onderliggende vraag is en daarop de ondersteuning aan te bieden. Daarbij zijn flexibiliteit en mee-ademen met de behoefte belangrijke aandachtspunten. In die eerste contacten is het ook zaak om

te bezien of er op meerdere leefgebieden ondersteuningsvragen zijn, zodat regie kan worden georganiseerd op die ondersteuningsvragen. We noemen dat ‘de kanteling’.

Ondersteuningsvragen kunnen eenvoudig zijn of complex. De problematiek kan enkelvoudig of meervoudig zijn. Het hierbij passende ondersteuningsaanbod kunnen we met dezelfde woorden typeren: van eenvoudig tot complex, enkelvoudig of meervoudig. Dit betekent dat één cliënt (of één gezin) te maken kan krijgen met verschillende vormen van ondersteuning. Deze ondersteuning kan generalistisch of specialistisch, collectief of individueel zijn. Het is dus belangrijk dat we met zo weinig mogelijk administratieve lasten voor burger en organisatie(s) snel kunnen vaststellen wat de ondersteuningsbehoefte is en wat de burger zelf kan organiseren.

Wijkgericht werken

We willen in de nieuwe ondersteuningsstructuur en werkwijze optimaal gebruik maken van de basisvoorzieningen in de stad en van de sociale netwerken. De buurt, de wijk of het stadsdeel is de plaats waar de innovatie zichtbaar moet worden. Voor opvoeden, opgroeien, participatie en zorg organiseren we dat dichtbij de leefomgeving. In onze recente Wmo-visie hebben we van wijkgericht werken de contouren geschetst. De komende tijd zullen we deze in het kader van de decentralisaties verder uitwerken.

We willen stadsbreed sociale teams invoeren. De sociale teams werken op basis van het uitgangspunt: één huishouden, één plan, één regie en leggen de verbinding tussen de Wmo, het jeugdstelsel, schuldhulpverlening en werk en inkomen. Op welk niveau (stadsdeel, wijk, buurt) die teams aan het werk gaan moet afhangen van de specifieke kenmerken van een gebied. Hoe de sociale teams precies gaan werken en hoe ze zich tot verhouden tot bestaande instellingen en gremia gaan we samen met onze partners definiëren. Daarbij willen we ook gebruik maken van de ervaringen in andere steden.

Voor meervoudige, complexe problematiek waarin ook sprake is van overlast of onveiligheid van leden van het huishouden wordt een speciaal interventieteam ingericht (De Ploeg).

3. De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)

Preventie

Hiervoor hebben we de tredes beschreven waarlangs ondersteuning vorm krijgt. Maar ook buiten die vier tredes voert de gemeente natuurlijk beleid op allerlei terreinen, waarmee we werken aan onze doelstelling; een stad waarin zoveel mogelijk mensen zonder ondersteuning ook actief mee kunnen doen. Denk hierbij aan ons accommodatiebeleid, waarmee we in de wijk ontmoetingsplekken realiseren; de Vensterscholen, waarin al breed wordt samengewerkt; de Stadjerspas, waarmee we mensen activeren mee te doen, gezondheidsbeleid, integraal jeugdbeleid, sport- en cultuurbeleid, vrijwilligerswerkbeleid, mantelzorgbeleid, leerplicht, etc. Vele terreinen en activiteiten waarmee we óók een bijdrage leveren aan deze doelstelling en die we gaan gebruiken en verbinden in de uitvoering en implementatie van de decentralisaties. Meer specifiek leveren sommige van deze beleidstaken ook een bijdrage aan preventie (de stap die eigenlijk vooraf gaat aan trede 1), zoals goed onderwijs dat leidt naar het behalen van een startkwalificatie en een goede en duurzame relatie met bedrijven in onze regio.

Vanaf trede 1 kunnen burgers op meerdere leefgebieden (werk en inkomen, maatschappelijke participatie, opgroeien en opvoeden en zorg) ondersteuning ontvangen. We gaan onderzoek doen naar de stapeling en overlap in voorzieningen. Op basis van dat onderzoek kunnen we in overleg met burgers en instellingen slimme combinaties en arrangementen samenstellen, bijvoorbeeld tussen de decentralisaties Wwnv en AWBZ. In 2012 starten we met een pilot maatschappelijke activering waarin we samen met een drietal instellingen onderzoeken of gemeenschappelijk gebruik van activiteiten, huisvesting en begeleiding van groepen in de Wwb, Wsw en AWBZ kan leiden tot een grotere effectiviteit en efficiency (bezettingsgraad).

PersoonsGebondenBudgetten (PGB's)

Eén manier van dienstverlening zijn de PersoonsGebondenBudgetten (PGB's). Die willen we alleen gaan toekennen als ze een toegevoegde waarde hebben. Voor ondersteuningsvragen waar een goedkoper en effectief collectief aanbod is, wijzen we geen persoonsgebondenbudget (PGB's) toe. Het omgekeerde geldt dus ook: wel een PGB als de burger in staat is zelf regie te voeren op meervoudige ondersteuningsvragen waar het hulpverleningsaanbod op moet worden afgestemd en/of als dat goedkoper is. Een PGB is dan een instrument dat de burger maximale regie geeft over de invulling van de ondersteuningsbehoefte. Daarmee kunnen we zelfontplooiing bevorderen. Er zijn ook aanwijzingen dat een PGB goedkoper kan zijn dan een collectief aanbod. De meeste PGB's worden immers besteed bij kleinere zorgaanbieders, die gemiddeld veel lagere organisatiekosten hebben dan grote organisaties.

In de AWBZ-begeleiding en in de jeugdzorg worden momenteel veel PGB's verstrekt.

4. De wijze waarop de bekostiging van het stelsel vorm krijgt (contractering)

We hebben gezien dat het huidige ondersteuningstelsel prikkels bevat die leiden tot een steeds meer toenemende productie van zorg; waarschijnlijk zelfs tot een overproductie. Het stelsel leidt ook tot een natuurlijke beweging naar specialistische ondersteuning. Om de volumegroei te beheersen is een stelsel van indicaties ontwikkeld.

De gemeente zal met budgetten op resultaat moeten sturen. We willen dus een stelsel van bekostiging en beprijzing ontwikkelen waarmee die resultaten gehaald worden. Het stelsel moet ook zo zijn ingericht dat de administratieve lasten voor burgers en aanbieders zo laag mogelijk zijn. Kortom: de bekostiging moet 'goed gedrag' stimuleren in die zin dat de juiste ondersteuning of het juiste arrangement wordt aangeboden en aanbieders erin slagen eigen kracht van burgers te benutten. Dat is een ingewikkelde opgave. We willen samen met vertegenwoordigers van de doelgroepen en aanbieders onderzoeken hoe we zo'n nieuwe bekostiging kunnen ontwikkelen. Dat kan alleen als aanbieders zich op voorhand committeren aan een innovatieve, co-creërende benadering waarbij gemeente en aanbieders volstrekt transparant willen zijn. Dan kunnen we werken aan bestendige relaties. Daar willen wij als gemeente op inzetten.

5. De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

Het maatschappelijk domein wordt nu gekenmerkt door een grote hoeveelheid geldstromen. Elke geldverstrekking vraagt uiteraard verantwoording. Die versplintering in de financiering maakt de inhoudelijke en financiële verantwoording complex met hoge administratieve lasten voor de aanbieders. Dat moet eenvoudiger kunnen.

De gemeente is lokaal systeemverantwoordelijk. Dat betekent dat we ons een oordeel moeten vormen over de kwaliteit van de geleverde ondersteuning. We willen er voor zorgen dat de kwaliteitsbeoordeling niet gaat leiden tot een zware monitoring en verantwoordingsplicht. Daarom gaan we op zoek naar nieuwe vormen van verantwoording. Horizontale verantwoording is zo'n nieuwe vorm. Hiermee bedoelen we dat instellingen met hun omgeving de dialoog aangaan over welke kwaliteit zij leveren en wat zij (moeten) doen om die kwaliteit te borgen en te verbeteren. Die omgeving bestaat dan uit cliënten, burgers, samenwerkingspartners en de gemeente als opdrachtgever.

5 Risicoparagraaf

Er worden aanzienlijke (programma)budgetten naar gemeenten overgeheveld. Maar de precieze budgetten zijn nog niet bekend. Voor alle wetten geldt tevens dat de verdeling over gemeenten nog niet is bepaald. We worden in ieder geval met twee effecten geconfronteerd: de bezuiniging op de macro-budgetten en een herverdeeleffect.

Voor de programmabudgetten heeft de rijksoverheid een bezuinigingstaakstelling vastgesteld van 5% voor de begeleiding AWBZ en 10% voor de jeugdzorg. Dit terwijl de AWBZ en de Jeugdzorg de laatste jaren een aanzienlijke groei van het aantal aanvragen liet zien. De rijksoverheid zal de macrobudgetten overigens ook nog korten op basis van bezuinigingen op de mogelijkheden voor PGB's. Het participatiebudget (werk) is al drastisch verminderd.

In het gemeentelijk financieel beleid is op de programma's in het maatschappelijk domein al een eigen bezuinigingstaakstelling geformuleerd van 1,7 miljoen euro. Daarnaast leidt de volumeontwikkeling in de huidige WMO bij ongewijzigd beleid tot een tekort van 1,3 miljoen euro.

De rijksbezuinigingen, de herverdeeleffecten en vooral de aanzienlijke volumegroei maken de financiële opgave voor de drie decentralisatie groot. Een inhoudelijke vernieuwing is noodzakelijk om binnen het budget te blijven.

6 Tot slot

Invoeringsmomenten nog onzeker

Het moment van invoering van de decentralisaties is op onderdelen nog onzeker.

De invoering van de wet *Werken naar Vermogen* per 1 januari 2013 lijkt zeker, hoewel de wet nog niet door de Tweede Kamer is vastgesteld.

De overheveling van de *AWBZ-begeleiding* naar de Wmo stond gepland voor 1 januari 2013 voor alle nieuwe aanvragen. Dit wordt waarschijnlijk met een jaar uitgesteld, omdat behandeling van de nieuwe wet in de Tweede Kamer nog steeds niet heeft plaatsgevonden. Gemeenten zouden na vaststelling één jaar de tijd krijgen voor voorbereiding van de nieuwe wet. Dit gaat niet meer lukken. Dat betekent dat nieuwe én bestaande cliënten waarschijnlijk per 1 januari 2014 overgaan naar gemeenten.

Voor de vernieuwing van het *Jeugdstelsel* is de wetsvoorbereiding decentralisatie jeugdzorg gestart. De decentralisatie zou in etappes en vanaf 2014 plaatsvinden. Gemeenten dringen er echter op aan dat de decentralisatie in één keer plaatsvindt. Dit zou dan gebeuren per 1 januari 2015.

Wij gaan er vanuit dat beide wetten later ingaan, maar in één keer en niet in stappen; de AWBZ begeleiding vanaf 1 januari 2014 en de jeugdzorg vanaf 1 januari 2015. Die latere invoering heeft alles te maken met onduidelijkheid in het wetgevingstraject. De tijdsdruk blijft echter bestaan.

Inspraak

Deze visienota is na vaststelling door het college vrijgegeven voor inspraak en consultatie. De inspraakperiode loopt van 2 april tot 1 juli. De inspraak en consultatie verwerken we in een definitieve nota, die we in september met de raad willen bespreken.

Nadere uitwerking

Na vaststelling van deze visienota moeten we de vijf gemeenschappelijke thema's voor de drie decentralisaties nader uitwerken. Die thema's zijn ondersteuningsstructuur, toegang, dienstverlening, contractering en verantwoording.

De nadere uitwerking van uitgangspunten en thema's willen we oppakken met burgers en cliënten, instellingen en aanbieders en werkgevers en uitwerken in een zo breed mogelijk gedragen aanpak.

De planning hebben we niet geheel in eigen hand, omdat we voor de uitwerking van een aantal onderwerpen afhankelijk zijn van besluitvorming door het Rijk.

2012

April 2012
visie, visie AWBZ
begeleiding, kaders
jeugdzorg en visie
Wwv in commissie
en in raad

April 2012
Voor 1 mei; aanvraag
transitiefonds Wwv

Augustus 2012
inwerking treding Wet
Passend Onderwijs¹

September 2012
visies drie decentralisaties
na inspraak

Oktober 2012
verordeningen participatie
en beschermd werken

Oktober 2012
Wmo verordening

2013

1 jan. 2013
Invoering Wwv

Augustus 2013
scholen verantwoordelijk
voor passend onderwijs

2014

1 jan 2014
Cliënten AWBZ
begeleiding naar Wmo²

2015

1 jan 2015
Invoering Wet op
de Jeugdzorg³

Tijdpad drie decentralisaties

¹ Scholen krijgen een jaar de tijd om zich voor te bereiden.

² De invoeringsdatum is afhankelijk van de behandeling van de wetswijziging in de Tweede en Eerste kamer. Tussen VWS en VNG is afgesproken dat de gemeenten na inwerkingtreding van de wet één jaar de tijd krijgen om zich voor te bereiden op de invoering. Waarschijnlijk wordt de invoering dan ook uitgesteld naar 1 januari 2014.

³ De VNG hebben in een bestuurlijk overleg met staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten (VWS) en staatssecretaris Teeven (V&J) geadviseerd te kiezen voor overdracht op één moment. Als dat advies wordt overgenomen gaat de decentralisatie jeugd in één keer plaatsvinden per 1 januari 2015.

Bijlage

Meer informatie over de drie decentralisaties

Kern van de decentralisatie AWBZ begeleiding

- * De extramurale AWBZ-begeleiding wordt uit de AWBZ gehaald en overgeheveld naar de WMO. In 2013 komen alle nieuwe aanvragen direct in de Wmo; lopende indicaties vervallen per ultimo 2013. Vanaf 2014 gaan alle cliënten over naar de Wmo. Het lijkt erop dat door vertraging van besluitvorming bij het rijk de begeleiding in één keer per 2014 overgaat.
- * Gemeenten worden verantwoordelijk om thuiswonende inwoners met een matige tot ernstige beperking vanuit de Wmo te compenseren door het bieden van passende ondersteuning.
- * Dit houdt ook in dat inwoners een beroep op de gemeente kunnen doen in het kader van de ondersteuning bij *regievoering*.
- * Niet het middel (de voorziening), maar het resultaat (maatschappelijke participatie) staat voorop.
- * De *verplichting* om pgb's te verstrekken verdwijnt.
- * In totaal maken in onze gemeente momenteel een kleine 4.000 mensen gebruik van AWBZ-begeleiding; iets minder dan de helft ontvangt zorg in natura, iets meer dan de helft regelt het zelf met een persoonsgebonden budget.

Kern van de decentralisatie Wet Werken naar Vermogen (Wwnv)

- * Op 1 januari 2013 wordt de Wet werken naar vermogen van kracht. Doel van de wet is dat meer mensen bij reguliere werkgevers aan de slag gaan. Dat geldt ook voor mensen die vanwege beperkingen niet in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen
- * Met de invoering van deze wet wordt de huidige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) beperkt tot een regeling voor beschermd werk. Daarnaast wordt de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) afgebouwd tot een regeling voor mensen die vanwege een beperking volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De huidige Wet werk en bijstand wordt uitgebreid met een instrument om mensen (met een arbeidsbeperking) tegen loonwaarde bij een werkgever te kunnen laten werken.
- * De Wwnv is bedoeld voor de activering van iedereen die beschikt over het vermogen om bij een reguliere werkgevers minimaal 20% van het Wettelijke minimumloon te verdienen. Voor de mensen die dat niet kunnen, blijft een deel van de Wsw ("beschut werken") en de Wajong (voor jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn) bestaan.
- * Een wezenlijke verandering van de Wwnv ten opzichte van de Wwb is het instrument loondispensatie. Voor een specifieke groep werkzoekenden krijgen werkgevers toestemming om minder te betalen dan het minimumloon. Dat betekent dat deze wetgeving ons verplicht om ons principiële uitgangspunt van het recht op het minimumloon voor bepaalde groepen tijdelijk los te laten.
- * Het is financieel niet langer mogelijk om structureel middelen uit budgetten voor werk en inkomen in te zetten en extra banen in de publieke infrastructuur te financieren. We zijn niet meer in staat om werk dat nu nog gesubsidieerd wordt uitgevoerd op te vangen met nieuwe instrumenten.

* In totaal doen in onze gemeente momenteel circa 13.500 mensen (9,5% van de beroepsbevolking) een beroep op één van de betrokken regelingen. De veranderingen zijn overigens het grootst voor de groep die voor het eerst een beroep doet op één van deze regelingen.

Kern van de decentralisatie Jeugdzorg

* Gemeenten worden financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg. Daarbij komen de volgende taken op het gebied van jeugdzorg naar de gemeente:

- provinciale jeugdzorg (valt nu onder provincie)
- gesloten jeugdzorg (valt nu onder Rijk)
- jeugd-ggz (valt nu onder AWBZ en en Zorgverzekeringswet)
- jeugd-lvg (valt nu onder AWBZ)
- jeugdbescherming en jeugdreclassering (valt nu onder provincie)

* De decentralisatie gaat gefaseerd vanaf 1 januari 2014 tot en met 2016.

* De VNG hebben een bestuurlijk overleg met staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten (VWS) en staatssecretaris Teeven (V&J) geadviseerd te kiezen voor overdracht op één moment. Als dat advies wordt overgenomen gaat de decentralisatie jeugd in één keer plaatsvinden per 1 januari 2015.

* De Centra voor Jeugd en Gezin zullen bij deze overheveling gaan dienen als front office voor het jeugdstelsel van de gemeente.

* De decentralisatie gaat gepaard met een bezuiniging. Met de jeugdzorg is nu landelijk ruim 3 miljard euro gemoeid. Daarop wordt een bezuiniging van 10% (300 miljoen) doorgevoerd.

* Uitgaande van de kengetallen van het Nederlands Jeugd Instituut en de huidige landelijke budgetten schatten we in dat Groningen de beschikking krijgt over 32 miljoen euro per jaar. Daarop moet nog de bezuiniging van 10% worden doorgevoerd.

* In totaal hebben de verschillende vormen van jeugdzorg in onze stad momenteel ca. 3.500 jongeren als cliënt.